

Danse- og musikhistorier 19

Danselærer Eugéne Giraudet og hans danse

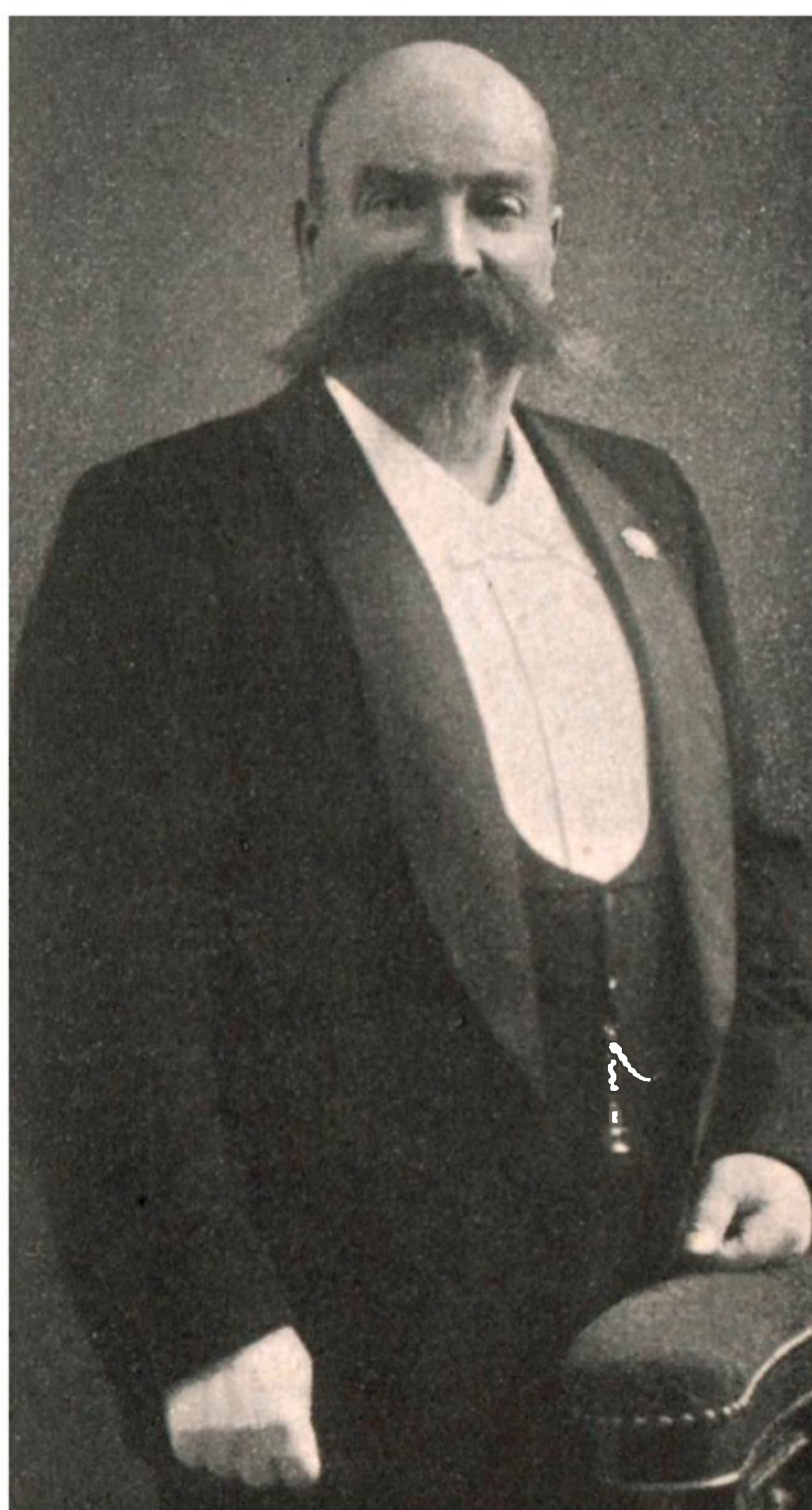
Af Ole Skov

Forrige artikel handlede blandt andet om, at den franske danselærer Eugéne Giraudet (1861-1916) havde udarbejdet nogle morsomme statistikker over, hvor meget en danselærer dansede gennem mange år. Han skrev, at han havde fået ideen fra Louis Brun, der var danselærer i Lausanne i Schweiz. Efter at jeg skrev forrige artikel, har jeg fundet en bog udgivet af Brun, og ganske rigtigt er der i bogen statistikker over dans. Man ser, at en Lanciers tager 15 minutter, der er 856 trin, og man tilbagelægger 385 meter og 20 centimeter, når man danser den.

STATISTIQUE			
STATISTIQUE			
Récapitulation.			
DANSES	temps employé à danser	nombre de pas ou pas	parcours en tous sens
	Minutes	Nombre	Mètres
* Polka	4	600	180,—
Polka-mazurka	5	690	155,25
* Schottisch	4	680	146,20
* Valse	5	840	175,—
Boston américain	6	792	184,80
Valse viennoise	4	600	102,50
Pas de quatre français	4	384	120,—
* Pas de quatre anglais	4	480	144,—
* Pas de quatre suisse	6	720	226,80
Patineurs	5	360	115,—
* Berline et kreuz-polka	4	550	135,—
Quadrille français	12	816	367,20
Quadrille des lanciers	15	856	385,20
* Quadrille des lanciers valsés	10	680	306,—

En side af Bruns dansestatistik

"Journal de Danse" var et tidsskrift om dans udgivet af sammenslutningen "L'Académie Internationale des Auteurs, Professeurs et Maitres de Danse". De fleste indlæg i tidsskriftet var af Eugéne

Danselærer Louis Brun i 1906

Giraudet. Det var meget naturligt, da han havde stiftet foreningen og var dens formand og redaktør. Det ser ud til, at tidsskriftet udkom i perioden 1905-1914. Det stoppede nok fordi Giraudet blev syg og døde i 1916. I bladet finder man blandt andet oplæg til et danseleksikon, hvor der er en kort beskrivelse af en del "danseord" og af dansebeskrivelser. Mange af disse danse er Giraudets egne, og nogle er beskrevet i hans dansebøger. I tidsskriftet er også skrevet om andre emner, som sammen med nye danse kunne være blevet til yderligere en dansebog. Det

er for eksempel om anvendelse af balkort og vifters rolle ved ballerne. Eugéne Giraudet anvendte sine egne danse til kurser og som bestillingsarbejde ved private arrangementer. Derfor er ikke alle hans danse udgivet i dansebøgerne eller som separat tryk med noder og dans. I sine unge år oversatte han også andres danse til fransk f.eks. "La Cosaque Russe", som han tilpassede til de franske saloner.

Eugéne Giraudet i 1894

I Frankrig blev der ligesom i Danmark i 1890'erne afholdt konkurrencer i dans. Jeg beskrev i en tidligere artikel, at der var en franskmand, der udfordrede den bedste danske danser i dans, så en vis viden om konkurrencerne har der været på tværs af landegrænserne. I Frankrig blev konkurrencerne afholdt i danseudholdenhed og i koreografi af nye danse. I sammenslutningen, hvor Giraudet var formand, diskuterede man omkring 1910-11, om konkurrencer nu også var af det gode. Man var ret uenige om, hvad der skulle konkurreres i og hvordan. Diskussionerne handlede både om

danseudførelse og koreografi. Man havde været uenige i 20 år, men i 1911 enedes man om betingelserne og opdelt konkurrencerne i 6 klasser:

1. Teatralsk danse-koreografi til opera og på teater
2. Salondanse såsom Boston, Two-Step, Menuet og Pavane
3. Sociale danse som blandt andet Vals, Polka, Schottisch, Mazurka, Pas de Quatre, Skøjteløberdansen, Les Lanciers og andre kvadriller
4. Militære danse herunder Anglaise og Gavotte de Vestris
5. Fantasifulde koreografier til Music Halls og Cirkus herunder dansene Tango, King-King, Mattiche m.fl.
6. Danse til offentlige baller herunder klassiske danse, der kun antyder eller skitserer dansen i forhold til fundamentale regler for koreografi

I "Journal de Danse" omtaltes en udvælgelse af nye danse, som hørte til 2. og 3. klasse. De 6 bedste danse blev "antaget" til sæsonen 1911-12. Dansene var "Pas des Aviateurs", "Troïka de Moscou", "Sleeping-love", "Pas d'Espagne", "Sherlockinette" og "Le Triple Boston Mondain". Der blev så i 1913 afholdt en konkurrence i både "gode og dårlige danse" og "nye og gamle danse". Ved denne konkurrence blev præsenteret 27 af de nye danse, men kun 2 gik videre til bedømmelse sammen med de gamle. De nye var "La Sherlockinette" og "Le Triple Boston Mondain".

En af de første danse Giraudet koreograferede var "La Gigue anglaise des salons", der er en pardans. Han lavede den i 1879, hvor han var 18 år gammel og endnu ikke kommet til Paris. En af de andre tidlige danse er "Quadrille Giraudet", der er en kvadrille fra 1886. Den er på 5 ture, og som slutning på 5. tur havde Giraudet indsat pardansen "L'Ostendaise-Valsée", der er en enkel valse-dans. Dette er beskrevet i hans første bogudgivelser, men senere ændrede han afslutningen til at være "La Gangloviennne", der er fra 1885, og som også er en valse-dans. Den ligner "L'Ostendaise-Valsée" men har lidt flere figurer. "La Gangloviennne" er opkaldt efter den fran-

ske komponist og koreograf Léopold Hyacinthe Gangloff (d. 1898).

Forside af noden til Quadrille Giraudet 1890

"Quadrille Giraudet" blev først udgivet som node i 1890. Nodetrykket har flere fine balscener på forsiden. Musikken er komponeret af Félix Chaudoir, der var født i Namur i Belgien i 1856 og døde i Paris i 1904. Mange af hans kompositioner var dansemusik deriblandt en del valse, polkaer og kvadriller, men han skrev også mange sangmelodier, som blev opført rundt om på teatrene. I 1887 lavede Giraudet "Lanciers à la mode" og "Lanciers à 3 et 6 couples" samt "La Parisienne", der er en pardans. Den består af sideskridt i danseretningen og tilbage, derefter parvis vals, igen sideskridt frem og tilbage og derefter mazurka, sideskridt og schottisch, sideskridt og polka. Det hele danses 4 gange i alt, og dansen slutter med en lang parvis polka rundt i salen.

Forside af noden til "La Parisienne" 1890

3 nye danse af Giraudet og Félix Chaudoir, her Franco-Russe fra 1893-94

Mange af nodeudgivelserne er med flotte tegninger af dansesituationer, og ifølge Giraudet lavede han i alt 250 salon danse inden 1899. Derefter lavede han stadigvæk mange danse hvert år, en aktivitet der fortsatte til hans død i 1916.

To af Giraudets danse, som både er trykt i hans bøger og udgivet som node med dansebeskrivelse, er "Pas de Quatre des Patineurs", som er en mellemting mellem baldansen "Pas de Quatre" og "Skøjteløberdansen" samt pardansen "Pas des Aviateurs" – "Flyverdansen". Nogle danse fik navn efter en interessant begiven-

Forside af "Pas de Quatre des Patineurs" ca. 1910

Forside af "Pas des Aviateurs" 1911

hed – her opfindelsen af flyvemaskinen i 1903. Både "Pas de Quatre des Patineurs" og "Pas des Aviateurs" er med musik af Edouard Jouve (1870–1950), der også har komponeret den oprindelige franske musik til "Pas des Patineurs/Skøjteløberdansen". Den melodi, vi i dag anvender i Danmark, er komponeret af Carl Gottschalksen (1854–1939) og hedder såmænd "Svensk Schottish". Edouard Jouve var født i Livorno i Italien. Han kom til Frankrig og blev fransk statsborger i 1906 og døde i Eaubonne (Val-d'Oise). Han nåede at komponere 711 værker, hvoraf en del var dansemelodier. Den ovenfor omtalte dans "La Sherlock-

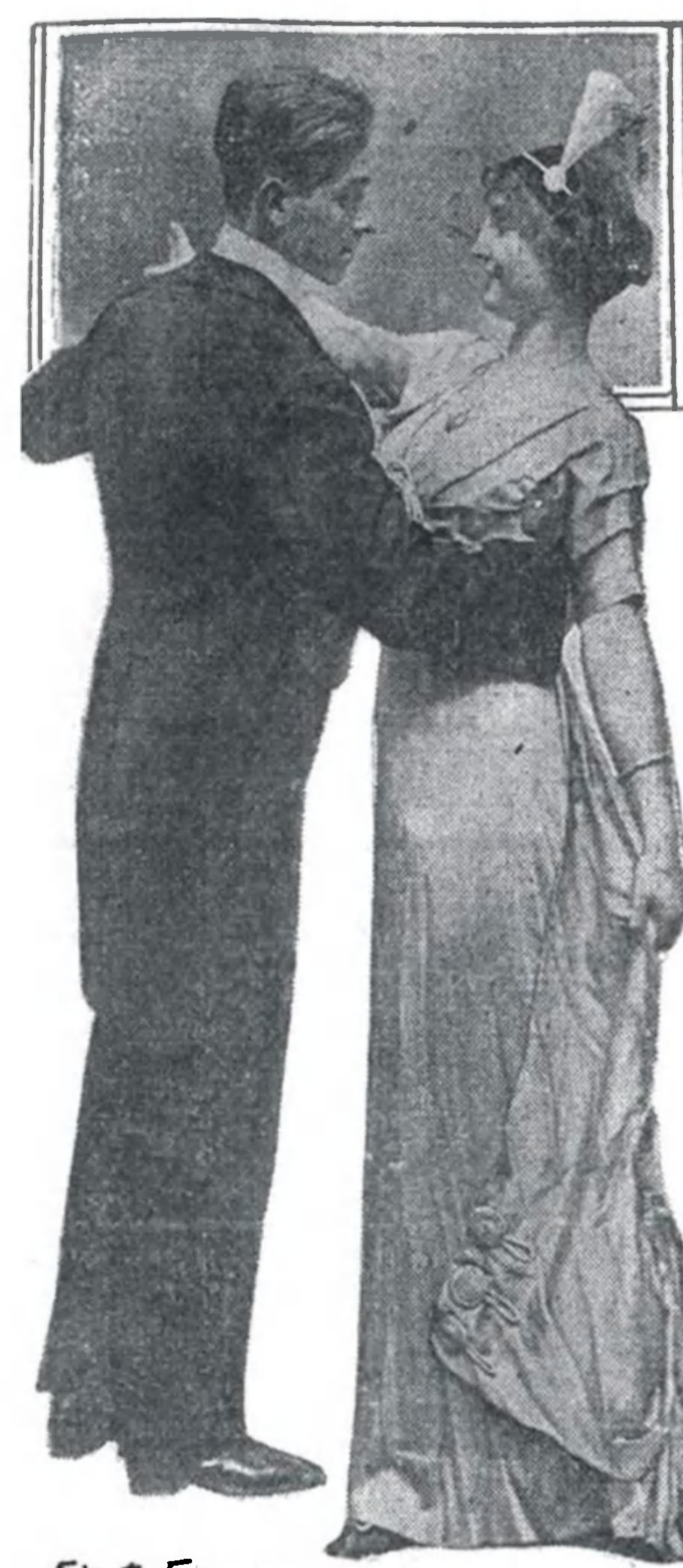
Edouard Jouve (1870–1950)

Théâtre Marigny i Paris

inette" koreograferede Giraudet i 1912. Musikken er af R. Vellenot og Paul Marcus. De var begge orkesterledere på Théâtre Marigny i Paris. Dansen er en langsom pardans med forbillede/mønster efter Sherlock Holmes's måde at observere et offer på i sin søgen efter den kriminelle. Dansen blev fremført første gang 21. marts 1912 på Théâtre Marigny på Champs-Élysées i Paris af elever fra "École Centrale des Arts et Manufactures". Senere blev dansen præsenteret ved en dansekonkurrence, hvor den fik 1. præmie blandt 27 danse. Sherlockinette blev for en kort periode vældig populær. Få dage efter, at den

blev vist i Paris, kunne man finde den i England og derefter i USA. Der blev i USA kort tid efter i flere aviser skrevet om dansen, og i "The Buffalo Morning Post" d. 14. juli 1912 var en stor artikel med overskriften "Successor to the Trots and Hugs" altså efterfølgeren til "træde og krammedansene". Der er billeder af flere af turene i dansen og af Sherlock Holmes, der leder med lys og lygte efter den skyldige.

Sherlockinette figur 1, Sherlock inspicerer partnerens smykker

Forside af noden til "La Sherlockinette" (trykfejl, der mangler et c).

Second Figure.—The Partners Stand Facing Each Other

Sherlockinette figur 2, Sherlock ser partneren an

Der er ikke tegning af 4. tur af "Sherlockinette", men den består af two-step og galop, som om man jager nogen, flygter eller bare skynder sig væk. Der kunne skrives meget mere om Eugène Giraudet. Jo mere jeg har søgt efter informationer, jo mere har jeg fundet, og der kunne sagtens analyseres

Second Half of Second Figure.—The Fair One Falls Into the Arms of Her Partner in a Final Flourish

Sherlockinette figur 2, hun falder i hans arme

flere af dansene i hans bøger, men der er jo i hundredvis, så det må blive en anden gang. Det ville have været godt, hvis der i Danmark havde været en tilsvarende aktiv danselærer i slutningen af 1800-tallet, så havde vi nok haft bevaret mange flere gamle danse.

These new ideas in dancing need a general training instead of a little coaching in the waltz and the two-step. To a person who has been well schooled, these Sherlockinettes and others of their kind are easy to get the hang of. The greater always includes the less, and one who is thoroughly well grounded in the principles of dancing has no trouble whatever in picking up the fad of the moment.

Third Figure.—Sherlock Holmes Pursues His Partner

Sherlockinette figur 3, Sherlock forfølger partneren

De væsentligste kilder:

- Bogen "Danse" af Louis Brun, Lausanne 1906,
- Ole Skov's samling
- Giraudets dansebøger, Ole Skov's samling
- "Journal de Danse", Centre Nationale de Danse, Paris
- Node med "Pas de Quatre des Patineurs", Ole Skov's samling.
- Node med "Sherlockinette", Ole Skov's samling
- Node med Pas des Aviateurs, Smithsonian Institution Libraries, USA
- Billede af Giraudet og andre noder, Bibliothèque Nationale, Paris
- "The Buffalo Sunday Morning News" d. 14.7.1912